

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
Софійський університет імені Святого Климента Охридського (Республіка Болгарія)
Міжнародна асоціація професорів слов'янських країн (м. Кітен, Республіка Болгарія)
Природничо-гуманітарний університет у м. Седльце (Республіка Польща)
Малопольська економічна вища школа (м. Тарнов, Республіка Польща)
Ардаханський державний університет (Турецька Республіка)
Ерзурумський державний університет ім. Ататюрка (Турецька Республіка)
Єреванський державний університет (Республіка Вірменія)
Вірменський державний педагогічний університет ім. Хачатура Абовяна
(Республіка Вірменія)
Самцхе-Джавахетський державний університет (Грузія)

Вища школа в контексті євроінтеграційних процесів

Збірник тез доповідей
Міжнародної науково-практичної конференції

26–27 квітня 2017 р.

Черкаси–2017

ББК 74
УДК 378

Редакційна колегія

Данилюк С.С., доктор педагогічних наук, професор;
Гнезділова К.М., доктор педагогічних наук, професор;
Лодатко Є.О., доктор педагогічних наук, професор;
Михальчук О.О., кандидат педагогічних наук, доцент;
Цимбал О. Ю., кандидат педагогічних наук, доцент;
Радченко Н. В., кандидат педагогічних наук, ст викладач.

Рекомендовано до друку
кафедрою педагогіки вищої школи і освітнього менеджменту
Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького
(протокол № 11 від 10 квітня 2017 року)

Вища школа в контексті євроінтеграційних процесів: Збірник доповідей і тез Міжнародної науково-практичної конференції. – Черкаси: ЧНУ ім. Б.Хмельницького, 2017. – 212 с.

У збірнику висвітлено актуальні педагогічні, психологічні і соціальні проблеми вищої школи, пов'язані з національними пріоритетами і європейськими орієнтирами її розвитку.

Тексти публікуються в авторській редакції.
Відповідальність за грамотність, автентичність цитат, правильність фактів та посилань несуть автори статей.

© ЧНУ ім. Б.Хмельницького, 2017
© Колектив авторів, 2017

ЗМІСТ

Вступне слово ректора.....	3
L. B. Adaryukova COMPETENCE-BASED APPROACH AS A NEW PARADIGM OF EDUCATIONAL SYSTEMS DEVELOPMENT.....	5
Ак'яр Алі ПОПЕРЕДЖЕННЯ ОРФОЕПІЧНИХ ТА ФОНЕТИЧНИХ ПОМИЛОК СТУДЕТІВ ТУРЕЦЬКИХ ВИШІВ ПРИ СИНХРОННОМУ ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ	7
В. Я. Береза МОДЕЛЬ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ЯК ПРОБЛЕМА	10
М. К. Бінусова ЄВРОПЕЙСЬКА ПРАКТИКА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ НАДАННЯ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ У ВИЩІЙ ШКОЛІ.....	12
Д. М. Бодненко ХМАРО ОРІЄНТОВАНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ-ГУМАНІТАРІЇВ..	14
T. I. Bondar INCLUSIVE EDUCATION IN THE USA: COMPETENCIES	16
I. С. Бондаренко СТРЕС-МЕНЕДЖМЕНТ В У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛЯ СЕРЕДНЬОЇ ШКОЛИ.....	18
Н. Г. Буднік ІНФОРМАЦІЙНО-ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ ЛІЦЕЮ ЯК УМОВА ЕФЕКТИВНОСТІ ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВЧИТЕЛЯ.....	21
В. В. Вардапетян, А. А. Григорян ИЗ НАШЕГО ОПЫТА ПРЕПОДАВАНИЯ ПРЕДМЕТА «ЭЛЕМЕНТАРНАЯ МАТЕМАТИКА И ПРАКТИКУМ РЕШЕНИЯ ЗАДАЧ» В АГПУ	23
T. M. Васютіна ДИДАКТИЧНІ МОЖЛИВОСТІ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ДО ФОРМУВАННЯ В УЧНІВ ПРИРОДОЗНАВЧОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ	25
Н. В. Волкова ФОРМУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ЗНАНЬ І ВМІНЬ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ– ПЕДАГОГІВ У ГАЛУЗІ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ	28
В. А. Волошина ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ З ВІЛ-ІНФІКОВАНИМИ ДІТЬМИ.....	31
С. С. Воробйов КІНОМИСТЕЦТВО В КОНТЕКСТІ КУЛЬТУРНОГО ТА ОСВІТНЬОГО МЕНЕДЖМЕНТУ	33
Є. В. Гаврилюк МОТИВИ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ У ВНЗ ТА ЇХ ВПЛИВ НА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ	36
К. М. Гнезділова КУЛЬТУРНИЙ ПРОСТІР СУЧАСНОГО УНІВЕРСИТЕТУ: КОЛО НЕВИРІШЕНИХ ПРОБЛЕМ	39
А. К. Грабовий ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНО- МЕТОДИЧНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ХІМІЇ	42
О. М. Гребенюк ТАЙМ-МЕНЕДЖМЕНТ В ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ КЕРІВНИКА	44
Г. Р. Гулгазарян, Л. Г. Гулгазарян ПРИМЕНЕНИЕ ФОРМУЛЫ СИМПСОНА ДЛЯ ВЫЧИСЛЕНИЯ ОБЪЕМА ТЕЛА	47

I. В. Даценко НОВА СУЧАСНА МОДЕЛЬ СУЧАСНОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	50
О. В. Дацко INNOVATIVE RESEARCH DIRECTIONS IN EUA'S ACTIVITY	53
Р. Р. Девлетов НЕЙРОДИДАКТИЧНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ЯК НОВА СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ	55
Ю. Б. Денисенко ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОФЕСІЙНОМУ ЛІЦЕЇ.....	58
М. Г. Дяченко РЕТРОСПЕКТИВНИЙ ОГЛЯД РОЗВИТКУ САМОСТІЙНОСТІ МИСЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	60
Д. В. Єфімов ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНІ ПЕРЕДУМОВИ РОЗВИТКУСИСТЕМИ ПРОФЕСІЙНИХ УЧИЛИЩ У ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХІХ – НА ПОЧАТКУ ХХ СТ.....	62
І. В. Жук ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ НА УРОКАХ «ЗАХИСТ ВІТЧИЗНИ»	63
Л. І. Казлітина ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСІВ ОНЛАЙН-ОСВІТИ У ПРОФЕСІЙНОМУ САМОВДОСКОНАЛЕННІ ФАХІВЦІВ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ГАЛУЗІ.....	65
С. О. Касярум ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ІНЖЕНЕРНІЙ ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ ГАЛУЗІ «ЦИВІЛЬНА БЕЗПЕКА».....	68
Л. М. Киба НАВЧАННЯ ПОЛІТКОРЕКТНОСТІ ЯК СКЛАДОВА ЯКІСНОЇ ІНШОМОВНОЇ ОСВІТИ У МАГІСТРАТУРІ	70
А. Клим-Климашевская ИЗ ОПЫТА РАБОТЫ ПОЛЬСКИХ «ШКОЛ, РЕКЛАМИРУЮЩИХ ЗДОРОВЬЕ».....	73
З. Г. Коваленко ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ІСТОРІЇ	76
З. Г. Коваленко, О. М. Бондаренко РЕТРОСПЕКТИВНИЙ АНАЛІЗ НАУКОВИХ ПІДХОДІВ ЩОДО СУТНОСТІ «КОЗАЦЬКОЇ ПЕДАГОГІКИ»	78
Д. К. Ковальчук ОЦІНКА ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ В УПРАВЛІННІ ЯКІСТЮ ОСВІТИ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ.....	81
І. В. Козацька.....	84
ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МАТЕМАТИКИ У СИСТЕМІ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ ХХ СТ.	84
Т. Л. Колодко ВИКОРИСТАННЯ НОВІТНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА МЕТОДІВ НАВЧАННЯ ПРИ ФОРМУВАННІ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ.....	87
М. М. Кондрашов САМОМЕНЕДЖМЕНТ ЯК ЗАСІБ ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ У СИСТЕМІ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ ОСВІТИ.....	89
Л. В. Кондрашова ФОРМИРОВАНИЕ ЛИЧНОСТНОГО ПОТЕНЦИАЛА БУДУЩИХ СПЕЦИАЛИСТОВ КАК ОСНОВА РЕАЛИЗАЦИИ ЧЕЛОВЕКОСООБРАЗНОГО ОБРАЗОВАНИЯ.....	92

В. М. Король	РІЗНОМАНІСТНІСТЬ ПІДХОДІВ ДО ВИРШЕННЯ ПИТАННЯ ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТІ	94
О. В. Короп	ПРОБЛЕМА ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ДО ЗАПРОВАДЖЕННЯ КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ В НАВЧАННІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ.....	95
Ю. П. Котляр	ПСИХОЛОГІЧНО ОРІЄНТОВАНІ МОДЕЛІ У СУЧАСНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ.....	96
І. О. Кочерга	ФОРМУВАННЯ ПРАВОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА.....	99
В. П. Кузьменко	ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В АСПЕКТІ КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ	100
Г. А. Кучаковська	АВТОМАТИЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ КОНТРОЛЮ ТА АНАЛІЗУ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ ЗАСОБАМИ ЕЛЕКТРОННИХ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ ..	103
В. С. Левчик	ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ УКРАЇНИ	105
Н. В. Лисенко	ПРОБЛЕМА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ.....	109
О. М. Лісовська	КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ МАЙБУТНІХ КВАЛІФІКОВАНИХ РОБІТНИКІВ: РЕЗУЛЬТАТИ ФОРМУВАЛЬНОГО ЕКСПЕРИМЕНТУ	110
О. В. Локазюк	ВИВЧЕННЯ МАТЕМАТИЧНИХ ДИСЦИПЛІН ЗАСОБАМИ СЕРЕДОВИЩА MAPLE.....	113
Ю. О. Ляшенко	УПРОВАДЖЕННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕС ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ГАЛУЗІ «ФІЗИКА» І «МАТЕМАТИКА».....	115
І. В. Мельник	ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ПРОФЕСІЙНОГО СПІЛКУВАННЯ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН	117
Г. С. Микаелян	ОБ ОСНОВАХ МАТЕМАТИЧЕСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ В СИСТЕМЕ ПОДГОТОВКИ УЧИТЕЛЕЙ.....	120
А. И. Минасян	ОБ ЭСТЕТИЧЕСКОЙ ПРИВЛЕКАТЕЛЬНОСТИ СТОХАСТИЧЕСКИХ ЗАДАЧ В СИСТЕМЕ ПОДГОТОВКИ УЧИТЕЛЕЙ МАТЕМАТИКИ	123
М. Б. Мироненко	ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ЗНАТЬ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ-ПЕДАГОГІВ ЗАСОБАМИ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	126
О. О. Михальчук	ДІЯЛЬНІСТЬ НАУКОВО-КОНСУЛЬТАЦІЙНОГО ЦЕНТРУ «ОСВІТА І РОЗВИТОК»	129
А. Т. Мкртчян	ОСНОВЫ ЛОГИКИ КАК СОДЕРЖАТЕЛЬНЫЙ КОМПОНЕНТ МАТЕМАТИЧЕСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ	131

В. В. Нестеренко	АДАПТАЦІЯ СТУДЕНТІВ-ПЕРШОКУРСНИКІВ ДО НАВЧАННЯ У ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ (ВНЗ)	133
Н. А. Несторук	МОДЕЛЮВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ЕЛЕКТРОМЕХАНІЧНОГО ПРОФІЛЮ	136
О. П. Опалінський	КООПЕРАТИВНЕ НАВЧАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ	138
М. В. Остапенко	ВИКОРИСТАННЯ ХМАРНИХ СЕРВІСІВ У ВИКЛАДАЦЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ЕКОЛОГА (ГЕОСЕРВІСИ)	141
Ю. С. Палчак	ПРОБЛЕМА ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ДО ВИКОРИСТАННЯ НОВІТНЬОГО ДОСВІДУ ДЛЯ РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНИХ ЗДІБНОСТЕЙ УЧНІВ	143
І. В. Перегняк	ДЕЯКІ АСПЕКТИ МОДЕЛЮВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ	144
О. В. Попова	СТРУКТУРА ЛІНГВОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	147
Т. Г. Постоян	ДОСЛІДНИЦЬКА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК ЗАПОРУКА ЕФЕКТИВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ.....	149
Т. Ю. Прошко	ІНТЕГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В ГАЛУЗІ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	151
Н. В. Радченко	СУТНІСТЬ СІМЕЙНОГО ВИХОВАННЯ	154
Э. М. Рангелова	НОВЫЕ КВАЛИФИКАЦИОННЫЕ ПОКАЗАТЕЛИ ДЛЯ ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ БОЛГАРИИ.....	156
Л. І. Саратовцева	УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ОСВІТИ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ.....	158
В. П. Сельова	ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ	160
Н. П. Сербіна	ФОРМУВАННЯ МОДЕЛІ СУЧАСНОГО ФАХІВЦЯ.....	163
Т. М. Сімончук	ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ КЕЙС-МЕТОДУ У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЗА ФАХОМ МОЛОДШИМ СПЕЦІАЛІСТАМ.....	165
А. Є. Скирда	ДИФЕРЕНЦІЙОВАНА МОДЕЛЬ ОБДАРОВАНOSTІ І ТАЛАНТУ (DMGT) ЯК ОСНОВА ІДЕНТИФІКАЦІЇ ОБДАРОВАНИХ СТУДЕНТІВ В АВСТРАЛІЇ	168
Ю. М. Скорик	ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ У АНГЛІЇ.....	170
О. Ю. Соловйов	ВПЛИВ ПЛАВАННЯ ТА ФІЗИЧНИХ ВПРАВ У ВОДІ НА ФІЗИЧНИЙ РОЗВИТОК ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	172

В. Ю. Сухацька	ГУМАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЯК СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ	173
Ю. В. Тимошенко	МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАЧИНИ ФОРМУВАННЯ В МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ СТВОРЕННЯ І РОЗУМІННЯ НАУКОВИХ ТЕКСТІВ.....	176
В. В. Ткаченко, А. О. Демчук	РОЛЬ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ	179
В. В. Ткаченко, С. Г. Якубишин	ПРОБЛЕМА ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДО ЗАСТОСУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	180
Я. В. Топольник	ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ВИЩОГО ПЕДАГОГІЧНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ	182
Ю. О. Федченко	ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ ДО ПРОФЕСІЙНОГО САМОРОЗВИТКУ МАГІСТРАНТІВ ПЕДАГОГІЧНОГО ПРОФІЛЮ В УМОВАХ МАГІСТРАТУРИ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ЯК ПЕРЕДУМОВА ФАХОВОЇ ПРОФЕСІОНАЛІЗАЦІЇ	185
О. Й. Фізеші	ПІДГОТОВКА ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ ШКІЛ В ОСВІТНІХ ЗАКЛАДАХ ЗАКАРПАТТЯ: РЕТРОСПЕКТИВНИЙ АНАЛІЗ.....	187
О. Ю. Цимбал	ВПЛИВ САМОМЕНЕДЖМЕНТУ НА ПРОФЕСІЙНИЙ ІМІДЖ МЕНЕДЖЕРА ОСВІТИ	190
Т. П. Чепурна	МОДЕЛЬ СУЧАСНОГО ВИКЛАДАЧА ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ	192
Ж. Ю. Чернякова	ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ОСВІТИ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ.....	195
А. П. Чичук	ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПЕРЕПІДГОТОВКИ ТА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ НА ДЕРЖАВНОМУ РІВНІ У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ ТА США	197
В. А. Чубенко	ДИДАКТИЧНІ МОЖЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ У ВМНЗ	199
О. В. Шеремет	ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ДО ОРФОЕПІЧНОЇ РОБОТИ В УМОВАХ ТРИЛІНГВІЗМУ	202
С. М. Яцина	МОДЕЛЬ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ УМІНЬ У МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧИХ ДИСЦИПЛІН	204

4. Во время решения $\sin^4 x + \cos^4 y + 2 = 4 \sin x \cos y$ уравнения их беспокоило наличие двух переменных. Применяя неравенство Коши, $\sin^4 x + \cos^4 y \geq 2 \sin^2 x \cos^2 y$ они получили $4 \sin x \cos y \geq 2 + 2 \sin^2 x \cos^2 y$, или $(\sin x \cos y - 1)^2 \leq 0$, то есть $\sin x \cos y = 1$. В результате они пришли к

решению $\begin{cases} \sin^4 x + \cos^4 y = 2 \\ \sin x \cos y = 1 \end{cases}$ системы уравнений.

5. Во время решения $3^{\frac{x+2}{3x-4}} - 7 = 2 \cdot 3^{\frac{5x-10}{3x-4}}$ уравнения один из студентов заметил, что $\frac{x+2}{3x-4} + \frac{5x-10}{3x-4} = 2$ и, делая $\frac{x+2}{3x-4} \equiv t$ обозначение, написал уравнение в виде $3^t - 7 = 2 \cdot 3^{2-t}$. Другой студент выбрал иной путь: привел уравнение к $3^{\frac{1}{3}} \cdot 3^{\frac{10}{3} \frac{1}{3x-4}} - 7 = 2 \cdot 3^{\frac{5}{3}} \cdot 3^{-\frac{10}{3} \frac{1}{3x-4}}$ виду и сделал $3^{\frac{10}{3} \frac{1}{3x-4}} \equiv t$ обозначение.

Студенты могут решать нестандартные задачи, если заразить их своим энтузиазмом. Необходимо учить, анализировать, сравнивать, находить определенные закономерности, т.е. думать и размышлять и проявлять уникальные и индивидуальные подходы для решения нестандартных задач. В результате, мы создадим таких специалистов, которые посвятят себя работе.

Литература

1. Барвенков С.А. Методы решения алгебраических уравнений. Мн.: Аверсэв, 2006.
2. Бартенев Ф.А. Нестандартные задачи по алгебре, М. – 1976.
3. Фридман Л.М., Турецкий Е.Н. Как научиться решать задачи. М. – 1989.
4. Саркисян В.С., Тоноян П.Н. - Вопросы элементарной математике, М. – 1979.

*Т. М. Васютина
Київ, Україна*

ДИДАКТИЧНІ МОЖЛИВОСТІ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ДО ФОРМУВАННЯ В УЧНІВ ПРИРОДОЗНАВЧОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

Проблема підготовки майбутніх учителів до виконання своїх професійних функцій є все більш актуальною з уведенням в дію Державного стандарту початкової загальної освіти та з упровадженням у навчально-виховний процес оновлених програм. На відміну від учителя-предметника, вчитель початкової школи повинен сформувати в учнів предметні компетентності із семи освітніх галузей: «Мови і література», «Математика», «Природознавство», «Суспільствознавство», «Здоров'я і фізична культура», «Технології» та «Мистецтво». Це надзвичайно об'ємний і складний процес, адже потребує ґрунтовних знань не лише з дисциплін, які безпосередньо готують студентів до реалізації змісту освітніх галузей, а й знань з усіх дисциплін з різних циклів підготовки бакалаврів початкової освіти, які створюють підґрунтя для формування ключових і предметних компетентностей у молодших школярів [2].

1. Особливу увагу привертає важливість та складність формування природознавчої компетентності, яка полягає у здатності учня розв'язувати доступні соціально і особистісно значущі практичні та пізнавальні проблемні задачі, пов'язані з реальними об'єктами природи у сфері відносин «людина – природа» [3]. Реалізується вона через низку предметних компетенцій, які структурно охоплюють: різні рівні знання про навколишній світ, про способи пізнавальної і практичної діяльності, про людину, природу, суспільство; способи навчальної діяльності; досвід творчої діяльності; цінності [1]. Тому актуальною проблемою на сьогодні є пошук засобів, які би спряли ефективності навчально-виховного процесу у ЗНЗ та ВНЗ у даному напрямі і були відповідним орієнтиром для підготовки фахівців початкової освіти. Одним із них є інтерактивні технології навчання [4, 5].

Для реалізації поставленої мети нами було доповнено хід аудиторних занять з методики навчання освітньої галузі «Природознавство» методами і вправами з різних груп інтерактивних технологій. Передбачалось, що їх використання, перш за все, сприятиме формуванню у студентів операційно-діяльнісного та когнітивних компонентів готовності до набуття учнями природознавчої компетентності. Інтерактивними технологіями, які ми використали у процесі роботи, стали: 1) технології кооперативного навчання (робота в малих групах), 2) технології колективно-групового навчання (обговорення проблеми в загальному колі, незакінчені речення, мозковий штурм), 3) технології ситуативного моделювання (розігрування ситуацій за ролями («рольова гра «Студент-вчитель»)), 4) технології опрацювання дискусійних питань (неперервна шкала думок) [5].

Зупинимось детальніше на особливостях їх використання. Так, з групи інтерактивних технологій кооперативного навчання нами було обрано *роботу в малих групах*. У ході лекції студенти об'єднувались у малі групи (від 3-х (оптимально) до 5-ти), самостійно розподіляли між собою ролі і отримували завдання та інструкцію щодо його виконання. Після заслуховування теоретичної інформації, кожна група одержувала завдання: навести приклад предметної компетенції у програмі з природознавства 1 по 4 клас, що відповідає заданій складовій компетентності (когнітивній, операційно-технічній, мотиваційно-ціннісній чи етично-поведінковій), та орієнтовні теми уроків, які забезпечують її формування в учнів, методи і прийоми, які при цьому використовуються.

З технологій колективно-групового навчання (передбачають одночасну спільну роботу всієї академічної групи) ми використали декілька методів і вправ.

«Обговорення проблеми в загальному колі». Однією з проблем, яка висувалася на обговорення академічною групою (з урахуванням того, що вони вже мають кваліфікацію «Молодшого спеціаліста») була така: реальний стан формування природознавчої компетентності у практиці сучасної початкової школи; стан використання інтерактивних технологій як засобу формування в учнів предметних компетенцій.

«Незакінчені речення». Цей прийом ми поєднували з «Мікрофоном». Реченням, яке ми пропонували студентам закінчувати було: «Причинами недостатнього формування в учнів усіх компонентів природознавчої компетентності є ...».

«Мозковий штурм». Для студентського колективу повідомлялось проблемне запитання: «Які інтерактивні технології ви вважаєте найбільш ефективними для підвищення рівня сформованості в учнів природознавчої компетентності?» [2, 4]. У ході цієї роботи майбутні учителі висловлювали ідеї, які записували на великому аркуші паперу в порядку їх виголошення без зауважень, не пропускаючи жодної. Наприкінці заняття вони їх обговорювали, оцінювали, прогнозували реальні можливості їхнього втілення у практиці роботи школи I ступеня.

Найціннішими нам видалися методи з групи технологій ситуативного моделювання (побудова навчального процесу шляхом включення студента до гри (передусім ігрове моделювання педагогічних явищ, що вивчаються)), зокрема, *розігрування ситуацій за ролями* («рольова гра «Студент-учитель»»). У контексті нашої теми ми проводили її так: формулювали проблему, яку буде ілюструвати рольова гра (які складові природознавчої компетентності формує в учнів студент-вчитель під час моделювання уроку та які методи та прийоми він при цьому застосовує), спільно зі студентами розподіляли ролі учнів з різними рівнями пізнавальних можливостей і навчальних досягнень, здійснювали хронологічний контроль за діями учасників. Роль викладача зводилась до функцій координатора та тренера.

З групи технологій опрацювання дискусійних питань (широке публічне обговорення спірного питання) ми застосували *«Неперервну шкалу думок»*. У контексті використання даного інтерактивного методу нами була вибрана дискусійна проблема, яка формулювалась після кожного змодельованого уроку: «Ступінь сформованості складових природознавчої компетентності учнів засобом інтерактивних технологій у змісті даного уроку» [4]. Студенти, опираючись на схему аналізу уроку, висловлювали свої точки зору з методики формування когнітивної, операційно-діяльнійної, мотиваційно-ціннісної та етично-поведінкової складових природознавчої компетентності учня; кожна з них розглядалася досить ґрунтовно, детально, аргументовано. Особлива увага приділялась протилежним точкам зору і рекомендаціям щодо змісту уроку та методики його проведення, які висловлювали майбутні учителі. Наприкінці відбувалось підбиття підсумків з калейдоскопу думок і окреслення найбільш влучних.

Як показали результати підсумкового контролю та педагогічної практики, використання інтерактивних технологій при вивченні студентами методики навчання освітньої галузі «Природознавство» є ефективним засобом у їхній підготовці до формування в учнів природознавчої компетентності.

Література

1. Бібік Н. М., Вашуленко М. С., Мартиненко В. О. та інші; Формування предметних компетентностей в учнів початкової школи: монографія: - К.: Педагогічна думка, 2014. – 346 с.
2. Бойко Р. Васютіна Т. Теоретичні аспекти підготовки майбутніх учителів початкової школи до формування в учнів предметних компетентностей засобами інтерактивних технологій . Науковий простір студента: пошуки і знахідки: Матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної студентської конференції (21 квітня 2016 р.) / Упоряд. Коханко О.Г. // За заг. ред. акад. Бондаря В.І. та проф. Матвієнко О.В. – Івано-Франківськ: НАІР, 2016. – С.38-43.
3. Державний стандарт початкової загальної освіти. Освітня галузь «Природознавство» // Поч.шк. - 2011. - № 7. - С. 4-5, 14-15.
4. Комар О.А. Застосування інтерактивних технологій у сучасному навчальному процесі школи/ О.А.Комар//Наук. вісн. Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки. – 2012. – № 14. – С. 57 -62.
5. Пометун О. Інтерактивні технології навчання: теорія і практика / Пометун О., Пироженко Л. – К., 2002. – 136 с.

*Н. В. Волкова
Кривий Ріг, Україна*

ФОРМУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ЗНАНЬ І ВМІНЬ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ–ПЕДАГОГІВ У ГАЛУЗІ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Процес підготовки інженерів-педагогів як один з видів навчально-виховного процесу у навчальному закладі являє собою цілісну педагогічну систему. Управління такою системою вимагає використання системного підходу. Теорія системного підходу у навчанні представлено у працях багатьох сучасних авторів. Відповідно до основних положень цієї теорії процес підготовки інженерів-педагогів у галузі харчових технологій має розглядатися як сукупність окремих елементів, що утворюють структуру системи, та взаємозв'язків між ними.

В основі аналізу системи й способів управління нею лежить цільовий підхід, суть якого у тому, що всі компоненти системи і їхні взаємозв'язки зорієнтовані на реалізацію певних цілей та завдань, які розв'язуються у процесі діяльності. У випадку підготовки інженерів-педагогів метою педагогічної системи є підготовка кваліфікованих викладачів спеціальних дисциплін для системи ПТО. З урахуванням проблем та особливостей системи ПТО на сучасному етапі розвитку суспільства ця мета може коректуватися й конкретизуватися.

Так наприклад, однією з сучасних проблем системи ПТО є кадрове питання. Проілюструємо цю тезу результатами аналізу кадрового складу викладачів ПТНЗ. ПТНЗ найбільш слабо укомплектовані висококваліфікованими педагогічними кадрами, хоча контингент їх учнів є найважливішим у педагогічному відношенні. За станом на 1.01.2010 р. у системі професійної освіти України працює 53,5 тис. педагогічних працівників. В їхньому числі: 5,3 тис. керівників (директорів, заступників